

0.3 w₃ Candidova zahrada

Artie, Artur, Candide, Kunigunda

Naproti dveřím přes scénu je cosi jako postel, projektor zobrazuje sešlou zahradu. Dveře se otevřou a vyjde Artie se svou nonšalancí, krabicí a hůlkou, a Artur se svou nesmělostí a těžkým kladivem.

1. Příchod do dalšího světa

Artie:

Nakonec se zdá, jakoby zde byl ještě další činitel, který se rozhodl zamezit přímému směru naší cesty. Dnes již podruhé, zcela nepravděpodobně, jsme vykročili vpřed, ale udělali čelem vzad.

Artur:

Co je to za nápad udělat dveře otevírající se ven do zahrady. Po tom cloumáku mi vyschlo v hrdle, doufám, že zde mají vodovod.

Artie:

Zahrada...

<Podává Arturovi zpod kabátu lahev.>

Artur:

Chladivá voda.

Artie:

Voda?

Artur:

Mě pořád zaráží, jak je tohle všechno možné.

2. Vysvětlování

Artie:

Pro mě je to už denní chleba, ale pamatuji si na své útlé jinošství, dobu, kdy mě svět udivoval a překvapoval na každém kroku. Leč ty doby jsou dávno pryč.

Artur:

Stejně by to chtělo nějaký důkaz. Zdráhám se tomu sám uvěřit.

Artie:

Copak ti nestačí tvá, nyní již bohatá, smyslová zkušenost k tomu, abys poznal, že možné světy jsou skutečně skutečné?

Artur:

No, právě, já tu jsem, ale když nad tím tak přemýšlím, nikdo mi neuvěří, až se vrátím. Vysvětlení by jistě pomohlo více lidem než jen mě.

Artie:

Arture, není nejspíš chvíle z nejvhodnějších, ale dobrá. Už, pokud se pamatuješ, jsme došli k tomu, že je zcela nepochybné, že by se věci mohly mít i jinak, a že všichni, jak tu jsme i nejsme, tedy věříme, že existuje bezpočet způsobů, jakým by se věci mohly mít. Je to tak?

Artur:

Zdá se to nevyhnutelné, ano..

Artie:

Nyní přijde ta složitější část, musíme totiž dokázat, že alternativní vysvětlení modálních výrazů možná nejsou.

Artur:
Dokaž.

Artie:

Je to poněkud suchý výklad.

Ve zkratce, pokud jsou modální výrazy primitivní, pak je nelze analyzovat a bavíme se o hloupostech. Nebo poukazují na konzistenci věty, která o možnosti hovoří. V tom se ale stačí dost dlouho patlat a zjistíme, že konzistence je dost záludný termín. Buď z toho pak vytřískáme logický kruh, nebo spor. Vyber si. Poslední možnost je, že možné světy jsou nějaké jazykové entity, třeba maximálně konzistentní množiny vět. Ale to tu zase máme konzistenci a předchozí obtíže. Tohle všechno znamená, že možné světy musí existovat, a každý z nich je z vnitřního pohledu aktuální. Chápeš?

Artur:

Snad ano. Nakonec to skutečně budou paralelní světy?

Artie:

Udivuješ mě, Arture. Lze to tak říci, až na to, že paralelní světy trochu zavánějí. Modální realismus aktualizuje všechny logicky možné možnosti, zatímco teorie mnohovesmíru se striktně drží, i když často dost bizarních, fyzikálních pravidel.

Artur:

Kdybych tady nebyl, byl bych tomu nevěřil.

3. Příchod Kun. a Can.

<Dveře se otevřou, z nich málem vypadne Candide, ale je zachycen Kunigundou. Ta jej pak pomalu postrkuje k „posteli“ = *ke stolu s prostěradlem a polštářem*, kam nakonec Candide ulehne.> *Přicházejí dveřmi, tj. zleva, obejdou stůl, Candide si na něj lehne.*

Kunigunda: *s rukama v bok*

Ty dědku plesnivej, vždyť s nohama nic nemáš!

Candide: *zastaví se, čeká na pomoc. Tak trochu citově vydírá...*
Mé nohy, mé nohy... Mé nohy!

Kunigunda: *Strčí do něj a odvrátí se.*

Já tě nebudu nosit, hni se!

Candide: *snaží se jít, dělá malinkaté krůčky*

Vždyť, má lásko, víš, jak ze mne práce *pauza* a tvé dortíky strhaly sílu mládí.

Kunigunda: *sice brblá, ale přesto jej podepře a pomůže mu.*

Ještě se vymlouvej...

4. Setkání A+A s Can. a Kun.

Candide: *uvidí návštěvníky a zastaví se*

Lásko má, máme hosty, a tvá jediná starost je vlastní pohodlí.

Kunigunda: *odtáhne se od něj*

Tak to by stačilo, zbytek dojde sám.

Artie: *Přistoupí k ní, vezme ji za ruku, jako by ji chtěl políbit, ale polibek jen s odstupem naznačí.*

Madame! Dovolte mi, abych se zahalil do potěšení, které mi způsobuje pohled na váš zjev. - *Přitom by měl dát najevo, jak je Kunigunda doopravdy*

„krásná“. Mé jméno je Rudolfo z Tatarska. Tamto je můj pro-(-tějšek)-
úvodce Artur.

Kunigunda: *Začepýří se, možná zachichotá. Zároveň pokukuje po Candidovi,
protože chce vzbudit jeho žárlivost.*

Potěšení je na mé straně, pane Rudolfe. Jsem Kunigunda, a jsem manželkou
tamtoho starého blázna, Candida. ~~Ale nyní mě omluvte.~~ *Odcházet zřejmě
nebude, půjde až pro čaj.*

Artie:
Candide!

Candide:
Ano? Co chcete?

Artie:
Teď je mi to jasné, Arture. Dostali jsme se do fiktivního světa slavného
literárního díla!

Artur:
Vážně? To je možné?

Artie:
No jistě, nebožtík Leibniz, Gottfried Wilhelm, se pohádal s nebožtíkem
Voltairem, -, kvůli náhledu na svět a jeho nejlepší možnou variantu.
Voltaire pak napsal velmi populární knížku, Optimismus.

Candide:
Optimismus, to je, vidíte, takový zažraný názor, že vše je dobré, i když je
to na **hovno**. Dáte si čaj?

Kunigundo, láska, uvařila bys pánům čaj?
Kunigunda zabručí a odchází.

Artie: *Popojde jejím směrem a mluví hlubším hlasem, jako by trochu
flirtoval.*

Nerad bych přetěžoval, či přímo zneužíval vaši pohostinnost, ale bylo by
možné něco silnějšího pro mě?

Kunigunda: *sladce, přímo před Candidovýmá očima flirt oplácí*
Ale jistě, můj milý. Hned to bude.

5. Důvod návštěvy - NMS

Candide:
Co vás přivádí k mé, už notně proleželé, smrtelné posteli?

Artie: *přijde zprava ke stolu, ale stojí u Candidovy hlavy, takže ten jej
příliš nevidí*

Pane Candide, omluvte mou smělost, ale z vašeho životopisu jsme vyrozuměli,
že jste se, - byť proti své vůli a jistě pod vlivem řízeného osudu - stal
takřikajíc odborníkem na nejlepší z možných světů.

Candide: *zvedne se na loktech, třesavě zatne pěst, zatváří se vražedně a -
klesne zpět na postel a pronese repliku.*

Nu, ano.

Artie: *Během repliky přejde dopředu před stůl a doleva, takže Candide jej
už vidí.*

Rád bych se optal, zda byste nám mohl poskytnout nějaký vhled do vašich
zkušeností.

Kunigunda:

Zde pro vás **koňak**, tajemný hoste - *oslovení pronese koketně.*
Zde váš čaj, milý pane. *Mile, s upřímným usměvem. Zůstane u Artura vpravo.*

Candide:

Bude-li to v mé moci, vynasnažím se, avšak dlouho mě, Kunigunda *snází se hlavou naznačit směr, kde se Kun. Nachází, ale moc se hýbat nemůže,* na vycházce nenechá, nuda ji brzy uondá. Proto, prosím, ptejte se.

Artur: *předá šálek zaražené Kuni a jde dozadu za stůl, stoupne si tak, aby jej neclonil Artie a aby na něj Candide viděl. Hovoří už během chůze, hovoří naléhavě, procítěně.*

Pane Candide, abyste to správně pochopil, já jsem se totiž kdysi dopustil zcela závažné chyby a nechal jsem si mezi prsty proklouznout nejlepší ženu ze všech.

Candide: *nostalgicky, s povzdechem. Kuni se uraženě otočí ke všem zády.*
To já jsem si Kunigundu ujít nenechal.

Artie: *buď káravě s vykřičníkem, nebo jen překvapeně (ovšem překvapení nemilé) s otazníkem. Každopádně se k němu natočí.*

Arture!

Artur: *zasněně, v představách to znovu prožívá.*
Než jsem ji stihl sevřít v náručí, vzala mi ji katastrofa.

Candide:

Zemětřesení v Lisabonu, to si pamatuji!

Artur: *probere se, znovu se vrátí do reality tohoto MS a trochu zmateně, ale závěr s nadějí v hlase:*

Tedy, ano, tady pan Artie má možnost se do nejlepšího světa, abyste rozuměl, dostat, takže bychom rádi věděli, totiž..jak jej poznáme.

5.1. Rozmíška mezi A a A.

Artie:

Nechtěl jsi náhodou uniknout vrahům?

Artur:

Artie, ale...promiňte. Myslel jsem, že tam bude, tak nějak **apriorně.**

Artie:

Všechny možné světy mohou skončit v kontradikci. A tebe pudí nízký pud!

Kunigunda:

Upřít lásku takovému krásnému mládenci. Pane Artie, copak nemáte srdce?

Artie:

Nemám.

Artur:

Omlouvám se.

Artie:

Tady jde o motivaci, Arture. Já jdu za záchranou světů, a ty? **Jestli chceš zachovat druh, nenech se zabít sám sebou.** To je lepší než množení.

Pane Candide! Jak tedy poznáme nejlepší z možných světů?

Candide:

Kdysi jsem si myslel, že v něm již jsem, ale životní zkušenosti mi ukázaly, že jsem se mýlil. Panglossi, jak jen jsem se mýlil!

Artie: *S trochou netrpělivosti, kterou dá najevo obratem k divákům, takže první větu říká zády ke Candidovi. Pak se k němu částečně natočí.*

S tím jsem obeznámen, ale mohl byste nás nějak konkrétněji?

<Candide ukáže na dveře.>

Artur: *naléhavě, přiblíží se ke Candidovi co nejbliže.*

Jakákoliv maličkost.

5.2 Vyřešení důvodu návštěvy

Candide: *Krátce se zamyslí, což vyjádří nějakým gestem. A + A se na sebe podívají a tázavě pokrčí rameny.*

Mohu vám pouze sdělit, že nyní už na nejlepší z možných světů nevěřím. *Zvedne ruku.* Pokusil jsem se vybudovat si v tomto světě alespoň kousíček, do něhož jsem vložil to nejlepší ze své osoby - práci, naději a lásku -, ale jak můžete vidět sami, zahrada - zpustla. Přátelé - pomřeli. Kunigunda - *(zase náznakový pohyb hlavou dozadu)* zahořkla a zošklivěla ještě více.

Byl-li svět někdy nejlepším, pak pouze na úplném počátku, když jej Bůh vytvořil. Ve chvíli, kdy začala vládnout entropie, šlo všechno do (sraček). *Že by se rozplakal? Co myslí představitelky? Každopádně na poslední větu se vzpomatuje a může ji pronést způsobem, aby bylo jasné, že je to jeho celoživotní poselství.* Jděte, a žeňte jej k odpovědnosti. *Boha k zodpovědnosti za entropii?*

Artie:

Bůh! To je nápad.

Artur:

Ale, nebude tam na mě čekat další z mých vrahů?

Artie: *Bude-li rozmiška skutečně vypuštěna, musí se tato replika předělat.*

Arture, doufejme, **začínám si myslet, že bys břitvou zasloužil. Ale** Nyní se zdá, že jediná dostupná možnost jak se dostat na stopu nejlepšího z možných světů je zeptat se přímo jeho Stvořitele.

6. Rozloučení

Kunigunda: *Na zkoušce musíme vyřešit, co tam bude chudák Kuni celou dobu dělat. Teď však bez ohledu na výše uraženou hrdost je ochotna udělat cokoli, aby si udržela společnost jinou, než je její starý.*

Snad už nepůjdete, pánové. Nechcete si zahrát scrabble? Upeču koláčky!

<Spěšně dveřmi opouštějí s Kočkou a Kladivem scénu>